

සිංහලෙන් බටහිර කලා කෘති නිර්මාණය කිරීම

මුළු ලෝකයම එකම ගම්මානයක් වී ඇත, ඇත්තේ එකම යථාර්ථයක් පමණක් ආදී ප්‍රකාශ නිර්මාණය කෙරී ඇත්තේ බටහිර සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය ලෝ පුරා පැතිරවීමට හා ඒ සමග බටහිර ක්‍රිස්තියානි යටත්විජිතවාදයේ අනෙක් සංරචකවලට ද ඊනියා නිත්‍යානුකූලබවක් ලබා දීමට ය. ලෝක ගම්මානයේ කටයුතු කෙරෙන්නේ අපට අවශ්‍ය ආකාරයකට නොව සාධාරණ වශයෙන් බටහිරයන්ට හා විශේෂිත ව ඇමරිකානුවන්ට අවශ්‍ය ආකාරයට ය.

අප බොහෝ විට කියා ඇති පරිදි අධ්‍යාපනයෙහි පාඨමාලා නිර්දේශ, ගුණාත්මක හා ඇගයීමේ ක්‍රම ආදී සියලුම තීරණය කෙරෙන්නේ බටහිර විශ්වවිද්‍යාලවල ය. ජනමාධ්‍යයෙහි කලාවෙහි නිර්මාණය, ප්‍රමිතීන් ආදිය නිර්මාණය කෙරෙන්නේ බටහිර ය. කලා කෘති සඳහා ත්‍යාග සම්මාන ආදිය ලැබෙන්නේ බටහිරට අවශ්‍ය අන්දමට නිර්මාණය කෙරෙන්නේ නම් ය. මා මෙවර ඔස්කාර සම්මාන රාශියක් දිනාගත් “ස්ලෙම්බෝග් මිලියනර්” චිත්‍රපටිය නරඹා නැතත් එයින් පොදුවේ ඉන්ද්‍රිය සංස්කෘතියටවත් විශේෂයෙන් මුම්බායි සංස්කෘතියටවත් සාධාරණයක් ඉටුවී නොමැති බව කිව හැකි ය. ඇතැම් විට ඒ සංස්කෘතීන් සියුම්ව අවමානයට ලක්වීමක් ඉන් සිදුවනවා විය හැකි ය.

අද මුළු ලෝකයෙහි ම ඉගෙනගත් අය වශයෙන් සැලකෙන්නන් ජීවත්වන්නේ සංස්කෘති දෙකක ය. විශේෂයෙන් ම පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) මට්ටමට කිසියම් විෂයකින් ඉගෙන ගත්තුවත් වෙනුවෙන් ඒ කියමන වලංගු වෙයි. මේ උගත්තු අධ්‍යාපනික ව බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය ලබාගන්නා වෙති. එය ඉගෙනගත් ඊනියා ශාස්ත්‍රීය කරණුවලට පමණක් සීමා නො වෙයි. බොහෝ විට ඒ උගතුන් ඇදුම් පැළඳුම්, චාරිත්‍ර චාරිත්‍ර, පැවතුම් ආදිය ද ලබාගන්නේ බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙනි.

ඉතා සරළ උදාහරණයක් හනිමු. බොහෝ විට අප රැස්වීමක්, සම්මන්ත්‍රණයක්, ඊනියා වැඩමුළුවක් වැන්නක් අරඹන්නේ සුඛ උද්‍යානක කියමිනි. සිංහලෙන් කීව ද එය ඉංග්‍රීසි සංස්කෘතියෙහි සුඛ පැතීමකි. එයටත් වඩා අපි උද්‍යාන එකිනෙකා මුණගැසුණු විට ගුඩි මොනිං එසේත් නැත්නම් මොනිං යැයි කියමු. ඒ සියළු අවස්ථාවන්හි දී අපට ආශ්‍රාවන්ත යැයි කිවහැකිව තිබුණ ද අපි එසේ නො කරමු. ඉංග්‍රීසියෙන් හෝ ඒ ආශ්‍රිතව සිංහලෙන් හෝ අප සුඛ පතන්නේ එක් වරුවකට, උද්‍යානකට නැත්නම් සවස් වරුවකට පමණකි. එහෙත් අප එසේ කරන්නේ සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියෙහි ආශ්‍රාවන්ත යන්නෙන් වරුවකට සීමා නොවී දීර්ඝායුෂ ප්‍රාර්ථනා කළ හැකිව තිබිය දී ය.

එසේ වුවත් මේ උගතුන්ගේ බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය මතුපිටට පමණක් සීමා වෙයි. ඔවුහු ගැඹුරින් ඒ සංස්කෘතියට අයත් නො වෙති. ඡේක්ස්පියර්ගේ සියළු කෘති හැදෑරුවත්, නිව්ටන් අයින්ස්ටයින් ආදීන්ගේ සංකල්ප, ප්‍රවාද ආදිය කෙතරම් ගැඹුරින් හැදෑරුවත් ඔවුන්ට බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි කිම්දීමට නො හැකි ය. ඔවුන්ට ඉංග්‍රීසි හා වෙනත් යුරෝපීයයන් අනුකරණය කරමින් කෑම මේසයේ සිරිත් විරිත් ඉතා හොඳින් අනුගමනය (අනුකරණය) කිරීමට හැකි වුවත් ඔවුන්ගේ බටහිර සංස්කෘතිය කෑම මේසයට පමණක් සීමාවන එකක් පමණක් බවට පත්වෙයි.

අනෙක් අතට ලෝකය පුරා විසිරී ඇති මේ උගත්තු තම රටේ සංස්කෘතිය ද මැනවින් නො දනිති. එහෙත් උපතේ සිට සැහෙන කලක් ඒ ඒ සංස්කෘතීන්හි ජීවත් වී ඇති බැවින් ඔවුන්ගේ නහරවල ඇත්තේ ඒ සංස්කෘතියෙන් ලබාගත් දෑ ය. (පඩියක ඉදිරිපත් වී සංස්කෘතිය නහරවල නොමැති බව කිවහොත් ඉන් පෙනුම් කරන්නේ එසේ කියන්නා බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියේ නොකිම්දී ඒ කොනින්තු පුද්ගලයකු පමණක් බව ය.) එහෙත් මෙවැන්නෝ එක්කෝ තම සංස්කෘතිය හා ඉන් ලබාගත් වෙදකම වැනි දෑ පහත දමා කතාකරන්නෝ වෙති. නැතහොත් තම සංස්කෘතියට ජනමාධ්‍යයෙන් පමණක් ආවඩන්නෝ වෙති.

මොවුන් බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි කිම්දී නොමැති බැවින් අදාළ ශ්‍රීක යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි චින්තනය පිළිබඳ වැටහීමක් නැත්තෝ වෙති. එබැවින් ඔවුන්ට ඒ සංස්කෘතියෙහි නිර්මාණ කළ නො හැකි ය. අපේ රටවල විද්‍යාඥයන් යැයි කියාගන්නවුන් අතින් ප්‍රවාදයක් සංකල්පයක් බිහිවී නොමැත්තේ එබැවිනි. අනෙක් අතට ඔවුන්ට

තමන් උපත ලැබූ සංස්කෘතියෙහි ද දැනුම් නිර්මාණයක් කළ නොහැක්කේ ඔවුන් දැනුම ලබා ඇත්තේ බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි බැවිනි.

එබැවින් මේ උගතුන්ට කළ හැක්කේ තම තම සංස්කෘතීන්හි එක්කෝ එතරම් උසස් නොවන නිර්මාණ කිරීම ය. එසේත් නැතහොත් ව්‍යාජ නිර්මාණ කරමින් බටහිරයන්ගේ සහතික හා සම්මාන ලබමින් තම සංස්කෘතියට හා එහි අංග වූ වෙදකම, සිරිත් විරිත් වැනි දෑට පහර ගැසීම ය. එසේත් නැත්නම් බටහිර අච්චුවලට තම තම සංස්කෘතියේ ඇති දත්ත වක්කිරීම ය. නො එසේ නම් පරිධියෙහි ඇති ප්‍රශ්නයක් විසඳීමට බටහිර දැනුම උපයෝගී කරගැනීම ය. තවත් සමහරු තම රටෙහි ප්‍රශ්න පිළිබඳ ව බටහිර දැනුමෙහි නිර්මාණය වී ඇති දෑ පුනරාවිචාරණය කරමින් ඇතැම් විට රටට දෝභී වෙමින් එ ඔස්සේ ඊනියා උගතුන් ලෙස සම්මානයට පාත්‍ර වෙති.

මේ කරුණු අප විවිධ අවස්ථාවල අදාළ ආකාරයට සාකච්ඡා කර ඇත්තෙමු. අපි මෙහි දී කරුණක් දෙකක් පමණක් ඉහත සඳහන් දෘෂ්ටි කෝණයෙන් සාකච්ඡා කරමු. සිංහල නවකතාව හා කෙටිකතාව මෙරට සංස්කෘතියෙන් පැන නැගුණක් නොවේ. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා කෙසේ කීවත් කෙටිකතාව යනු ජාතික කතාවේ ආභාසයෙන් බිහිවූවක් යැයි කිසිසේත් කිව නො හැකි ය. ගුණදාස අමරසේකර මහතා වුව ද අද වික්‍රමසිංහ මහතාගේ මතය ප්‍රතික්‍ෂේප කරයි. සිංහල නවකතාව පියදාස සිරිසේන මහතා ගත් මග අනුව යමින් සිංහල සම්ප්‍රදායෙහි පිහිටුවීමට හැකිකමක් තිබුණ ද වික්‍රමසිංහ හා සරච්චන්ද්‍ර යන මහත්වරු එ එසේ නොවන බවට වග බලාගත්හ.

ඔවුන් අතින් සිදුවූයේ සිංහල නවකතාව යනු බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්ව අච්චුවේ සිංහලෙන් ලියැවෙන කතා බවට පත්කිරීම ය. සිංහල නවකතාවල හා කෙටිකතාවල පොදුවේ ගත්කල ඇත්තේ සිංහල වර්ත විය හැකි ය. එහි විස්තර කෙරෙන්නේ ව්‍යාජ වුවත් මෙරට ගම් හා නගර විය හැකි ය. එහෙත් එ කතාවල අච්චුව බටහිර ය. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් සිංහල නවකතා හා සිංහල කෙටිකතා යනු සිංහලෙන් ලියැවෙන බටහිර නවකතා හා කෙටිකතා ය. මේ අච්චුවේ ලියැවුණු පළඟැලි ජනතාව විසින් ප්‍රතික්‍ෂේප කරනු ලැබීම පුදුමයක් නො වේ. අද මේ පොතකින් පිටපත් දාහක්වත් අලෙවි කරගත නොහැකි යැයි කියනු ලැබෙයි. එද වුව ද වික්‍රමසිංහ, අමරසේකර ආදී මහත්වරුන්ගේ පොත්වල පිටපත් රාශියක් විකුණාගත හැකිවූයේ එ පොත් විභාගවලට නියම කිරීම නිසා විය හැකි ය. ඊනියා පර්යේෂණයක් කරන්නකුට එ සුදුසු මාතෘකාවක් විය හැකි ය.

සිංහල කවියට ද සිදු වී ඇත්තේ එයම ය. සිංහල කවියන් යැයි හැඳින්වෙන්නන් අතින් ලියැවෙන්නේ සිංහල කවි නොව සිංහල වචන සහිත ඉංග්‍රීසි කවි ය. සිංහල කවිය තනිව ම සිහින් කියවීම සඳහා නොව ශබ්ද නගා කීම සඳහා විය. ඉංග්‍රීසි පොයට්‍රි අවශ්‍ය නම් තනිව ම සිතෙන් කියවා රස විඳිය හැකි ය. ඉංග්‍රීසියෙන් ශ්‍රී වර්ස් නමින් හැඳින්වෙන කවිය බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයේ නිර්මාණයකි. මිනිසුන් පුද්ගලයන් ලෙස වෙන් වූණු පසු ලියැවුණු මේ කවි මූලික වශයෙන් ශබ්ද නගා කීමට නොව කියවීමට ය. එ අනුකරණය කරමින් නිසඳැස් කවි ලියූ ජී බී සේනානායක මහතා මෙන් ම සිරි (මෙය ඔහුට පියා දුන් නම නොව සිරිසේන හෝ විමලසිරි හෝ වැන්නක් කෙටිකර තනාගත් එකක් යැයි සිතමි.) ගුණසිංහ මහතා ද සිංහලයන්ට ද කියවීම සඳහා කවි දුන්හ. එහෙත් සිංහලයෝ එ ප්‍රතික්‍ෂේප කළහ. අද මේ කවි උගතුන් හා පඩියන් කිහිප දෙනකුට පමණක් සීමා වී ඇත්තේ නවකතා හා කෙටිකතාවලට තරම්වත් එවාට ඉල්ලුමක් නැති බැවිනි.

මෙයටත් වඩා දරුණු ඉරණමකට භාජනය වී ඇත්තේ කේමදාස මහතා බටහිර සංගීතය ආභාසයෙන් නිර්මාණය කිරීමට ගිය ඊනියා ඔපෙරා කැන්ටා ආදිය ය. එ එක්කෝ හුදු අනුකරණයක් විය. එසේත් නැත්නම් බටහිර අච්චුවට පිරිනිවන්පෑම වැනි අපේ සංස්කෘතියෙහි ඇති අංගයක් එබිබවීමක් විය. සිංහල නවකතාවෙහි වර්ත සිංහල වුවත් ඔවුන් ක්‍රියාකලේ බටහිර අච්චුවෙහි ය. ඊනියා නිසඳැස් ඉංග්‍රීසි අච්චුවෙහි කීමට නොව කියවීමට ලියූ කවි විය. අඩුම තරම්ත් කවි හා කතා සිංහල සංස්කෘතියෙහි තිබුණි. එහෙත් බටහිර කැන්ටාව තබා සිම්ෆනියවත් සිංහල සංස්කෘතිකාංගයක් නො වී ය. එහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත්තේ කැන්ටාව එ නොතේරෙන ව්‍යාජ පඩියන් කිහිප දෙනකු තමන් එහි විශාරදයන් මෙන් පෙනී සිටිමින් පුවත්පත් පුවත්මන් හා විද්‍යුත් ජනමාධ්‍යයෙහි කාලය කා දමමින් කරන බහුල නිසරු සාකච්ඡාවලට සීමාවීම ය.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ හා ඒදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහත්වරුන්ගෙන් පසුව ද සිංහල නවකතා හා කෙටිකතා නමින් කතා ලියුවෝ වූහ. දැනුදු වෙති. එමෙන් ම ජී බී සේනානායක හා සිරි භූෂාසිංහ මහත්වරුන්ගෙන් පසුව ද සිංහල කවි නමින් කවි ලියුවෝ වූහ. එහෙත් කේමදාස මහතාගෙන් පසුව ඊනියා සිංහල කැන්ටො නිපදවන්නෝ කවරහු ද? යුරෝපීය වැඩිවසම් යුගයේ කතෝලික චින්තනයෙහි බිහි වූ බටහිර සම්භාව්‍ය සංගීතය බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය ඇරඹීමෙන් පසුව වෙනත් රටකට හඳුන්වා දෙන්නේ කෙසේ ද යන ප්‍රශ්නයවත් කේමදාස මහතාට ඇතිවිණි යැයි සිතිය නොහැක්කේ එ මහතාට එ සඳහා අවශ්‍ය සංකල්ප පද්ධතියක් නොතිබූ බැවිනි. බටහිර විද්‍යාව හා බටහිර ගණිතය මෙරටට හඳුන්වා දී අවුරුදු එකසිය පහහකට පසුවත් මෙරටින් හරි හමන් බටහිර විද්‍යාඥයකු හෝ බටහිර ගණිතඥයකු හෝ බිහිකර ගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව කේමදාස මහතා දැන සිටියේ යැයි සිතිය නො හැකි ය.

ලෝකයේ බටහිර අධ්‍යාපනය ලත් ඉතා වැඩි දෙනකු බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියටවත් තම තමන්ගේ සංස්කෘතීන්වලටවත් පුරුණ ව අයත් නොවන ගන්ධබ්බයන් පිරිසක් බවට පත්කිරීමට බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වය සමත් වී ඇත. එහෙත් මේ ගන්ධබ්බයෝ එ එ රටවල අධ්‍යාපනය ද ජනමාධ්‍යය ද පාලනය කරති. සංස්කෘතිය පතුරුවන්නේ ද විශේෂයෙන් ම මේ මාත දෙක ඔස්සේ බැවින් අප වැටී ඇති අභ්‍යාධයේ තරම තේරුම් ගැනීමට හැකිවිය යුතු ය. අද අප අපේ සංස්කෘතිය ලෙස දකින්නේ විශේෂයෙන් ම විද්‍යුත් ජනමාධ්‍ය ඔස්සේ අපට ගෙන එන අපේ ජීවිතවලින් වෙන්කරන ලද සංස්කෘතියකි. අපට එය අපේ සංස්කෘතිය වේය යන හැමීම ඇතිකරන අතර අපි තව තවත් බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි ම ගැට ගැසෙමු. මෙය ද අප මෝහනයට පත්කරවා අප මත බටහිර සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදී ආධිපත්‍යය පැතිරවීමේ එක් උපායක් පමණකි. එ උපාය බටහිරයන් වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සෑදී පෑදී සිටින ඊනියා උගන්තු බොහෝ වෙති.

මහාචාර්ය නලින් ද සිල්වා